

Sygn. akt I NO 67/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący)

SSN Adam Redzik

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A. Z.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia 6 grudnia 2018 roku

w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na siedemnaście stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. , ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283,

z udziałem M. D. A., M. M. B., D. F. Ż., M. G., J. J. , D. J., J. E. J., A. J. K., A. M., B. O., F. P., K. M. S., J. E. S., P. P. S., A. S. C., M. P. S. i M. W. W.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 29 października 2019 r.,

- 1. uchyla zaskarżoną uchwałę w punkcie 2 co do A. Z. i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa;**
- 2. umarza postępowanie w pozostałym zakresie;**
- 3. odrzuca wniosek o zasądzenie kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

I. Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS lub Rada), działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2018, poz. 389 ze zm., dalej: u.KRS), uchwałą nr [...] z 6 grudnia 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na siedemnaście stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Poznaniu postanowiła o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Prezydent RP) wniosku o powołanie M. D. A., M. M. B., D. F. Ż., M. G., J. J. , D. J., J. E. J., A. J. K., A. M., B. O., F. P., K. M. S., J. E. S., P. P. S., A. S. C., M. P. S. oraz M. W. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. (pkt 1) oraz nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie M. A. A., K. B., G. B., J. B. P., J. B., A. B. F., B. R. G., M. M. G., A. G., M. G., B. G., M. G. P., M. H., M. S. J., Ł. K., A. M. K., J. M. K., D. K., M. Ł., G. A. Ł., E. J. M., J. M. , E. N. K., D. N., E. P., M. E. R. B., A. J. S., S. M. S., A. M. T., A. T., A. E. W. R. , M. Z., A. K. Z., R. M. Ż. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. (pkt 2).

W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący Rady wyznaczył Zespół członków KRS (dalej: Zespół), zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz sprawach indywidualnych przekazanych Zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS.

Na posiedzeniu 3 grudnia 2018 r. Zespół zapoznał się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami, które przeanalizował i postanowił bezwzględną większością głosów nie uwzględniać przy ocenie kandydatur D. N. i E. P. ocen kwalifikacyjnych sporządzonych odnośnie tych uczestników postępowania nominacyjnego przez M. A., sędziego Sądu Apelacyjnego w (...), oraz odroczyć posiedzenie Zespołu do 5 grudnia 2018 r. W posiedzeniu Zespołu nie uczestniczył przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej, powiadomiony o jego terminie.

Na posiedzeniu 5 grudnia 2018 r. Zespół zapoznał się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami, które przeanalizował, uznał je za wystarczające, przeprowadził naradę i postanowił bezwzględną większością głosów (5 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”) rekomendować Radzie przedstawienie Prezydentowi RP wniosków o powołanie na urząd sędziego sądu

okręgowego w Sądzie Okręgowym w P.: M. D. A. , M. M. B. , D. F. Ż., M. G. , J. J. , D. J. , J. E. J. , A. J. K. , A. M. , B. O. , F. P. , K. M. S., J. E. S. , P. P. S. , A. S. C. , M. P. S. , M. W. W. . Pozostali kandydaci nie uzyskali bezwzględnej liczby głosów (wynik głosowania odnośnie każdego tych uczestników postępowania: 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 5 głosów „wstrzymujących się”). W posiedzeniu Zespołu nie uczestniczył przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej, powiadomiony o jego terminie. W uzasadnieniu swojego stanowiska Zespół wyjaśnił, że poziom poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...), a także uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacji nie w każdym przypadku odzwierciedlają rzeczywisty poziom kompetencji kandydatów, a wskazani kandydaci w najwyższym stopniu wypełniają, oceniane łącznie, kryteria wyboru wymienione w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 u.KRS.

Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy Krajowa Rada Sądownictwa, dzieląc stanowisko Zespołu postanowiła, że z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. zostaną przedstawione kandydatury wskazane w pkt. 1 zaskarżonej uchwały.

Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że kandydaci biorący udział w konkursie spełniają wymagania ustawowe określone w art. 63 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 23 ze zm., dalej: p.u.s.p.). Rada wskazała, że przy podejmowaniu decyzji kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS, uwzględniając uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, oceny ze studiów i egzaminu zawodowego, wyniki głosowania Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...) oraz inne dokumenty dołączone do kart zgłoszenia.

W uzasadnieniu uchwały KRS przedstawiła sylwetki wszystkich kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P.. Opiniując kandydaturę A. K. Z. (dalej: Skarżąca), KRS zaprezentowała jej sylwetkę, wskazując, że urodziła się ona 23 lutego 1979 r. w G. . W 2003 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie im. [...] w P. z wynikiem bardzo dobrym. W latach 2003-2006 odbyła aplikację sądową w okręgu

Sądu Okręgowego w P.. Egzamin sędziowski złożyła we wrześniu 2006 r. z oceną dobrą plus. Z dniem 23 października 2007 r. została mianowana asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w P.. W związku ze zniesieniem tego Sądu, z dniem 1 stycznia 2008 r. zostało jej powierzono pełnienie czynności sędziowskich w Sądzie Rejonowym w P.. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 kwietnia 2009 r. została powołana na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w P.. Obowiązki służbowe wykonuje w X Wydziale Gospodarczym. Od 1 września do 31 grudnia 2011 r. pełniła obowiązki Zastępcy Przewodniczącego tego Wydziału, zaś od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. pełniła funkcję Przewodniczącego. W latach 2013-2016 w ramach jednodniowych delegacji pełniła obowiązki sędziego w Wydziale X Gospodarczym Sądu Okręgowego w P.. Kandydatka uczestniczyła w szkoleniach zawodowych organizowanych między innymi przez Prezesa Sądu Okręgowego w P. oraz Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.

Oceny wiedzy i kwalifikacji Skarżącej dokonała sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu (w uchwale KRS nie wskazała imienia i nazwiska sędziego). Podzieliła ona konstatację zawartą w opinii służbowej sporządzonej przez Prezesa Sądu Rejonowego w P., że zarówno wiedza merytoryczna, jak i cechy osobowości, w szczególności sumienność i obowiązkowość predestynują Skarżącą do powołania na stanowisko sędziego sądu okręgowego.

Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że mając na względzie dotychczasowe doświadczenie zawodowe uczestników niniejszej procedury nominacyjnej, potwierdzone uzyskanymi ocenami kwalifikacji Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że w chwili obecnej - oceniane łącznie - kryteria wyboru wymienione w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS wypełniają: M. D. A. , M. M. B. , D. F. Ż., M. G. , J. J. , D. J. , J. E. J. , A. J. K. , A. M. , B. O. , F. P. , K. M. S., J. E. S. , Pan P. P. S. , A. S. C. , M. P. S., M. W. W.. W ocenie KRS pozostali kandydaci nie wypełniają w stopniu wyższym niż kandydaci przedstawiani Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie, ocenianych łącznie, kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS.

Krajowa Rada Sądownictwa wskazała, że uwzględniła także poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) oraz Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...).

Na posiedzeniu w dniach 10-12 września 2018 r. Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) wyraziło opinię o kandydaturach na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w P.. Na posiedzeniu w dniach 17-18 września 2018 r. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Apelacji (...) wyraziło poparcie wobec kandydatur na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w P..

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, uzyskany przez kandydatów w niniejszym postępowaniu nominacyjnym poziom poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...) nie w każdym przypadku odzwierciedlają poziom ich kwalifikacji wynikający z dokumentów zgromadzonych w toku tego postępowania. Dlatego też kryterium to nie mogło mieć decydującego znaczenia dla wyniku postępowania.

Krajowa Rada Sądownictwa wyjaśniła, że o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie wskazanych wyżej wskazanych kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności oceniane łącznie: kwalifikacje kandydatów oraz ich dotychczasowe doświadczenie zawodowe. Ponadto Rada podniosła, że do obsadzenia w ramach niniejszej procedury nominacyjnej było 17 wolnych stanowisk sędziowskich, wobec czego mogła ona dokonać wyboru tylko tylu kandydatów. W głosowaniu KRS na Skarżącą oddano 17 głosów wstrzymujących się i 1 głos nieważny, przy braku głosów za i przeciw.

W opinii KRS niewskazani do powołania przez Prezydenta RP kandydaci nie wypełniają ocenianych łącznie kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 u.KRS w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi RP wniosków o ich powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego.

II. Skarżąca, działając przez fachowego pełnomocnika, wniosła pismem z 4 marca 2019 r. odwołanie od powyższej uchwały KRS, zaskarżając ją w punkcie 1 w całości oraz w punkcie 2 w części, tj. w zakresie w jakim dotyczy nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie jej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P..

Skarżąca, na podstawie art. 398³ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, zarzuciła uchwale sprzeczność z prawem, zarówno z przepisami regulującymi postępowanie przed KRS, jak i przepisami prawa materialnego.

Zarzucając naruszenie prawa materialnego wskazała na

1) art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Konstytucja RP) w zw. z art. 35 ust. 2 i 1 u.KRS, przez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatów na podstawie jednolitych i przejrzystych kryteriów awansu oraz niezastosowanie wszystkich przewidzianych w ustawie o KRS kryteriów oceny kandydatów, przez co przeprowadzone przez KRS postępowanie nie było konkurencyjne i nie odpowiadało zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej;

Zarzucając naruszenie przepisów postępowania wskazała na

2) art. 33 ust. 1 i ust. 2 u.KRS, art. 37 ust. 1 i art. 35 ust. 1 i 2 u.KRS poprzez:

a. podjęcie zaskarżonej uchwały bez wszechstronnego rozważenia sprawy i oparcie jej na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, nienależytym uwzględnieniu całości udostępnionej Krajowej Radzie Sądownictwa dokumentacji, pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności wynikających ze zgromadzonej w sprawie dokumentacji (w szczególności w postaci opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego, oceny Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...), opinii sędziów wizytatorów),

b. niezapewnienie kandydatom równych szans poprzez zaprezentowanie poszczególnych kandydatów na posiedzeniu Rady przez członków Zespołu w sposób sugerujący i nieuwzględniający jednakowych kryteriów oraz nieuwzględniający niekorzystnych dla niektórych kandydatów okoliczności,

c. dokonanie oceny kandydatów w sposób sprzeczny z prawem, ze względu na jej dowolność i nierzetelność, niezapewnienie równego traktowania wszystkich kandydatów, brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe, wybiórcze stosowanie poszczególnych kryteriów oceny zgłoszonych kandydatów i wyboru kandydatur najlepszych i niezastosowanie części ustawowych kryteriów oceny do niektórych kandydatów;

d. niewykorzystanie wszelkich (a nawet większości) przewidzianych prawem możliwości służących dokonaniu rzetelnej, opartej o jednolite kryteria, oceny oraz wyjaśnieniu istniejących w sprawie rozbieżności i wątpliwości (jak np. osobistego wysłuchania kandydatów),

e. brak rzetelnego rozpatrzenia i oceny wszystkich zgłoszonych kandydatur, w szczególności zaniechanie (zarówno przez zespół, jak i Radę) przeprowadzenia szczegółowej dyskusji na temat poszczególnych kandydatur, w szczególności kandydatury Skarżącej,

f. przypisanie zbyt dużego znaczenia przy podejmowaniu uchwały stanowisku Zespołu rekomendującego kandydatury Radzie, o czym świadczy powielenie argumentacji w części uzasadnienia uchwały omawiającego stanowiska Zespołu i Rady, w sytuacji, w której lista rekomendowanych przez Zespół kandydatów nie opierała się na rzetelnej i dokonanej w oparciu o jednolicie stosowane kryteria przewidziane w ustawie ocenie, co miało istotny wpływ na wynik postępowania i skutkowało wydaniem zaskarżonej uchwały o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P. innych kandydatów, a nie Skarżącej;

3) art. 34 ust. 1 i 3 i art. 35 ust. 2 u.KRS w zw. z § 18 ust. 1-11 załącznika do uchwały nr [X] Krajowej Rady Sądownictwa z 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa („Regulamin”), które miało istotny wpływ na wynik sprawy (w związku z oparciem zaskarżonej uchwały w całości na rekomendacji Zespołu), poprzez niezapewnienie udziału wszystkich członków Zespołu przy przygotowaniu do rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu Rady kandydatów na stanowiska sędziowskie, ustaleniu listy rekomendowanych kandydatów w sposób nietransparentny oraz na podstawie niejednorodnych kryteriów, w tym kryteriów nieprzewidzianych w ustawie, a także poprzez sporządzenie przez zespół uzasadnienia stanowiska w sposób wadliwy, uniemożliwiający poznanie motywów, którymi kierował się zespół opracowując listę rekomendowanych kandydatów;

4) art. 42 ust. 1 w zw. z art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 1 i 2, art. 37 ust. 1 u.KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez sporządzenie uzasadnienia

zaskarżonej uchwały w sposób uniemożliwiający poznanie motywów, którymi kierowała się Rada postanawiając, aby nie przedstawić Prezydentowi RP wniosku o powołanie Skarżącej do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., a przedstawić takie wnioski w odniesieniu do 17-stu innych, wymienionych w pkt. 1 zaskarżonej uchwały, kandydatów, w tym poprzez:

a. brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe,

b. brak wyjaśnienia powodów uznania kandydatury Skarżącej za gorszą od kandydatur wszystkich z wymienionych w punkcie 1 zaskarżonej uchwały kandydatur,

c. brak wskazania i wyjaśnienia powodów, które zdecydowały o nieuwzględnieniu opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...),

- co w konsekwencji uniemożliwia kontrolę tej uchwały przez sądową instancję odwoławczą;

5) art. 21 ust. 1 i 2 i art. 31 ust. 1 i art. 33 ust. 1 oraz art. 34 ust. 1-3 u.KRS w zw. z art. art. 187 ust. 1 i ust. 3, art. 173, art. 10 ust. 1 i 2 i art. 186 ust. 1 Konstytucji RP, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy i jednocześnie wywołać wadliwość postępowania przed KRS, rodzajowo odpowiadającą nieważności w rozumieniu art. 398¹³ § 1 k.p.c. i art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c., poprzez wydanie zaskarżonej uchwały przez KRS, której prawidłowość obsadzenia budzi wątpliwości pod względem zgodności z Konstytucją (w zakresie powołania na jej członków-sędziów), w konsekwencji czego „sędziowska” część KRS może zostać uznana za nieuprawnioną do uczestniczenia w postępowaniu w przedmiocie rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich i przedstawiania Prezydentowi RP wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Okręgowym w P., w tym do opiniowania i rekomendowania kandydatów w ramach Zespołu, do głosowania jako członek KRS i do podjęcia zaskarżonej uchwały.

Skarżąca wskazała także na naruszenie prawa materialnego w postaci przepisów Konstytucji oraz prawa Unii Europejskiej, a mianowicie:

6) art. 187 ust. 1 i ust. 3, art. 173, art. 10 ust. 1 i 2 art. 186 ust. 1 Konstytucji oraz art. 19 ust. 1 zd. 2 w zw. z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. (dalej: TUE), art. 267 TFUE oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: KPP) w zw. z art. 9a, art. 11a, 11b, 11c, 11d, z art. 21 ust. 1 i 2 i w zw. z art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 u.KRS i w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej przez Radę, która została obsadzona w sposób budzący wątpliwości w świetle wyżej wskazanych przepisów (tj. w sposób, który może zostać uznany za sprzeczny z Konstytucją, Traktatem o Unii Europejskiej i Kartą Praw Podstawowych, ze względu na zwiększenie wpływu władzy ustawodawczej na wybór i działalność KRS, w konsekwencji czego sędziowska część Rady może zostać uznana za nieuprawnioną do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów w ramach zespołów członków KRS, w głosowaniach i w efekcie w podjęciu uchwały.

W uzasadnieniu Skarżąca podniosła, że sposób procedowania przez KRS (zarówno przez Zespół, jak i przez samą KRS na posiedzeniu plenarnym 6 grudnia 2018 r., podczas którego podjęto zaskarżoną uchwałę), a także treść uzasadnienia zaskarżonej uchwały, nie pozwalają na przyjęcie, że w przedmiotowej procedurze zapewnione zostało równe traktowanie wszystkich kandydatów starających się o określone stanowisko w służbie publicznej, a ponadto, że przy wyborze kierowano się określonymi w ustawie (a nie przez samą KRS) kryteriami i to w sposób jednolity w stosunku do wszystkich kandydatów.

Na podstawie art. 398 § 1 pkt 3 k.p.c. i 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy KRS w zaskarżonym zakresie do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Krajowa Rada Sądownictwa w odpowiedzi na powyższe odwołanie, wniosła o jego oddalenie, podnosząc, że nie zasługuje ono na uwzględnienie, ponieważ zawiera zarzuty dotyczące dokonanej przez Radę merytorycznej oceny uczestników postępowania nominacyjnego, podczas gdy zakres kognicji Sądu

Najwyższego w ramach oceny uchwał KRS obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. W ocenie KRS, w odwołaniu nie wykazano, aby Rada w przedmiotowym postępowaniu konkursowym dopuściła się naruszenia prawa. Uchwała, od której zostało wniesione odwołanie, zapadła w ramach przysługujących KRS ustawowych kompetencji, na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych i przy zastosowaniu wskazanych wyżej przepisów, a złożone odwołanie stanowi jedynie bezzasadną polemikę z przyjętą przez Radę oceną przydatności Skarżącej biorącej udział w niniejszym postępowaniu nominacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie rozważań wskazać należy, że wyrokiem z 25 marca 2019 r., K 12/18 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2019, poz. 84) jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji. Wobec powyższego zarzut naruszenia Konstytucji poprzez wydanie uchwały przez organ, którego członkowie zostali powołani niezgodnie z Konstytucją, okazał się niezasadny.

W dalszej kolejności wskazać należy, że niedopuszczalne jest badanie w indywidualnej sprawie legalności sposobu obsadzenia organu wydającego rozstrzygnięcie. Podkreślić należy, że w państwie prawa niedopuszczalne jest podważanie istnienia konstytucyjnego organu, w sytuacji, gdy wypowiedział się w tej sprawie Trybunał Konstytucyjny, by składy orzekające w poszczególnych sprawach samodzielnie oceniały, czy przyjmują legalne istnienie danego organu, czy też nie, zwłaszcza jeżeli chodzi o ustrojowe ukształtowanie konstytucyjnego organu. Nietrudno wyobrazić sobie konsekwencje zróżnicowania tej oceny w poszczególnych sprawach. Takie podejście rodzi niebezpieczeństwo istotnego i realnego naruszenia podstawowych zasad, takich jak zasada pewności i zasada zaufania do organów państwa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 26 marca 2019 r., I NO 7/19). Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, że zarzut dotyczący prawidłowości składu KRS, której decyzja jest przedmiotem niniejszego

postępowania, nie może stanowić zarzutu w toku postępowania sądowego przed Sądem Najwyższym w sprawie z odwołania od uchwały KRS w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP określonych kandydatów w ramach procedury nominacyjnej na urząd sędziego sądu powszechnego. W konsekwencji Sąd Najwyższy oddalił zarzuty podniesione przez Skarżącą w pkt. 5 i 6 odwołania.

Przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji, czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Z tego względu sądowa kontrola dokonywana przez pryzmat wymienionego przepisu nie stwarza podstaw do wkraczania w zakres kompetencji KRS, ponieważ mogłoby to oznaczać naruszenie konstytucyjnych uprawnień i kompetencji Rady wynikających z art. 179 Konstytucji. Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie, dokonywana przy uwzględnieniu art. 60 Konstytucji, powinna zatem obejmować kontrolę postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatury bądź kandydatur i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem. Artykuł 32 ust. 1 Konstytucji statuuje zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Dlatego kontrola sądowa postępowania przed Radą w zakresie jej zgodności z tym przepisem powinna sprowadzać się do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Powoduje to konieczność zbadania, czy zastosowano jednolite i dopuszczalne kryteria. Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może natomiast oznaczać, że sąd uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (wyrok Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III KRS 226/13).

Zgodnie z treścią art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze u.KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Z przytoczonego przepisu wynika prawo zaskarżania uchwał Rady podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w sprawach wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 u.KRS, tj. dotyczących rozpatrzenia i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych. Stosownie do art. 44 ust. 3 u.KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem stosowania przepisu art. 87¹ k.p.c., ustanawiającego przymus adwokacko-radcowski w występowaniu przed Sądem Najwyższym. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

W świetle art. 44 ust. 1 u.KRS, kognicja Sądu Najwyższego w sprawach z odwołań od uchwał KRS dotyczących obsady stanowisk sędziowskich obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, a zatem Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziowskie, ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego, na co wielokrotnie zwracano już uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji, a zatem winna ona podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych. Merytoryczna ingerencja Sądu

Najwyższego w rozstrzygnięcia Rady jest niedopuszczalna, gdyż wkraczałaby w sferę szczególnego władztwa Krajowej Rady Sądownictwa, wynikającego z norm konstytucyjnych. Jednakże kontrola sądowa przestrzegania praw obywateli, w przedmiotowej sprawie wynikających z art. 60 Konstytucji, tj. prawa do równego dostępu do służby publicznej, a zatem w sprawach prowadzenia naboru na podstawie przejrzystych kryteriów selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, jest w myśl art. 45 ust. 1 Konstytucji, konieczna.

Kognicja Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie na stanowisko sędziego, obejmuje w szczególności badanie, czy KRS przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydatów oraz procedur postępowania związanych z tą oceną i przedstawieniem wniosku Prezydentowi. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje również kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych, czy też w ustawie Prawo o ustroju sądów administracyjnych oraz ogólnych reguł proceduralnych wynikających z u.KRS.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania i wyznaczone przez ustawodawcę granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy odwołań od uchwał KRS, niewątpliwie należy poddać analizie zgłoszone w niniejszym postępowaniu zarzuty Skarżącej ujęte w punktach 1) - 4).

Krajowa Rada Sądownictwa w zaskarżonej uchwale zdecydowała się przedstawić Prezydentowi RP wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na 17 wolnych stanowisk sędziego Sądu Okręgowego w P. 17 osób wskazanych w uchwale. Rada podkreśliła, że na takie rozstrzygnięcie wpływ miał całokształt okoliczności przedstawionych w uzasadnieniu uchwały, z czym nie zgodziła się Skarżąca, zarzucając naruszenie: art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ust. 1 i 2 u.KRS, art. 33 ust. 1 i ust. 2 u.KRS, art. 37 ust. 1 i art. 35 ust. 1 i 2 u.KRS, art. 34 ust. 1 i 3 i art. 35 ust. 2 u.KRS w zw. z § 18 ust. 1-11 załącznika do uchwały nr 265/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu, art. 42 ust. 1 w zw. z art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 1 i 2,

art. 37 ust. 1 u.KRS poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie.

W pierwszej kolejności Skarżąca zarzuciła naruszenie prawa równego dostępu do służby publicznej poprzez brak dokonania oceny kandydatów na podstawie jednolitych i przejrzystych kryteriów awansu oraz niezastosowanie wszystkich przewidzianych w ustawie o KRS kryteriów oceny kandydatów, przez co przeprowadzone przez KRS postępowanie nie było konkurencyjne i nie odpowiadało zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Podkreślić należy, że rolą Sądu Najwyższego nie jest zastępowanie KRS w wykonywaniu jej ustawowo wyznaczonego zadania, jakim jest rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu sędziego, a kompetencja do badania stopnia dojrzałości zawodowej kandydatów należy do Rady, Sąd Najwyższy jest władny przeprowadzić kontrolę w zakresie ustalenia, czy Rada w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne. W przypadku powzięcia w tym zakresie wątpliwości, dopuszczalne jest - w ramach weryfikacji zgodności z prawem uchwały Rady we wskazanym powyższej zakresie - porównywanie poszczególnych, zastosowanych przez Radę kryteriów w odniesieniu do konkretnych kandydatów. Jest tak zwłaszcza w sytuacji, gdy w uzasadnieniu uchwały Rada wskazuje, że przy dokonywaniu wyboru kierowała się oceną kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, lecz z uzasadnienia uchwały nie można wnioskować dlaczego kwalifikacje zawodowe wybranego kandydata są lepsze od pozostałych kandydatów, w szczególności zaś skarżącego uchwałę Rady (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2017 r., III KRS 38/16 oraz wskazane w nim orzecznictwo Sądu Najwyższego). Rada lakonicznie wskazała, że dokonując wyboru kandydatów w toku niniejszego postępowania nominacyjnego kierowała się całokształtem okoliczności, w szczególności oceną kwalifikacji oraz doświadczeniem zawodowym. Rada zastrzegła jednak, że oceny kwalifikacyjne oraz poparcie udzielone przez Kolegium Sądu Apelacyjnego i ocena Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...) nie w każdym przypadku odzwierciedlają

rzeczywisty poziom kompetencji kandydatów. Rada w żaden sposób nie uzasadniła tak daleko idących wniosków, nie odniosła ich także do konkretnych kandydatów. Nie pozwala to Sądowi Najwyższemu zbadać, czy w danej procedurze konkursowej Rada rzeczywiście dochowała wskazanych w uzasadnieniu kryteriów oceny kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie.

W ocenie Sądu Najwyższego w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały brakuje fundamentalnego dla ochrony prawnej indywidualnych kandydatów, określenia elementów, które pozwalałyby na ustalenie tych aspektów doświadczenia zawodowego i kwalifikacji rekomendowanych kandydatów, które zdecydowały o ich rekomendacji i przedłożeniu Prezydentowi RP wniosków o ich nominację na urząd sędziego Sądu Okręgowego w P.. Nie sposób ustalić, czy Rada uwzględniła w odniesieniu do wszystkich uczestników postępowania jednakowe okoliczności rzutujące na ocenę predyspozycji poszczególnych kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P.. Z uzasadnienia uchwały nie wynika, które z zastosowanych kryteriów zdecydowały o wyborze indywidualnych kandydatów w procedurze nominacyjnej, a w konsekwencji brak jest możliwości weryfikacji prawidłowości uchwały w oparciu o ustawowe kryteria.

Na marginesie wskazać należy, iż brak jest w przepisach ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa sformułowanego obowiązku przedstawienia przez Przewodniczącego zespołu członków Rady szczegółowej charakterystyki kandydatki. Wystarczające jest w tym zakresie zdaniem Sądu Najwyższego, przedstawienie bądź to argumentów przemawiających za poszczególną kandydaturą lub też okoliczności świadczących w ocenie zespołu przeciwko niej, czego zabrakło w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały. Wobec powyższego sąd Najwyższy uznał zarzut naruszenia art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o KRS za zasadny.

W dalszej kolejności Sąd Najwyższy rozważył zarzuty odwołującej dotyczące uzasadnienia zaskarżonej uchwały. Stosownie do treści art. 42 ust. 1 ustawy o KRS uchwały Rady wymagają uzasadnienia. Omawiana norma nie zawiera wprawdzie wymaganej treści uzasadnienia uchwały KRS, jednakże utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego w jednoznaczny i kategoryczny sposób, odwołując się zarówno

do istoty postępowania nominacyjnego jak i postępowania odwoławczego przed Sądem Najwyższym, wskazuje elementy, które powinny znaleźć się w jego treści. Pisemne motywy uchwały Rady nie muszą być powtórzeniem całego zgromadzonego w sprawie materiału. Z tego też względu sporządzając uzasadnienie, jak również oceniając je należy kierować się tzw. „zdrowym rozsądkiem”, mając na uwadze przede wszystkim funkcje i cele uzasadnienia. Mając na względzie prawną ochronę interesów uczestników postępowania przed Radą, należy przyjąć, że Krajowa Rada Sądownictwa jest zobowiązana do sporządzenia uzasadnienia uchwały, które pozwoli na samodzielną ocenę przez kandydata niewybranego, czy niewybranie go było uzasadnione. W uzasadnieniu powinno znaleźć się dokładne przedstawienie wszystkich wybranych kandydatów, z uwzględnieniem cech wyróżniających, które zdecydowały o wyższej ocenie jego kandydatury niż pozostałych kandydatów, biorących udział w konkursie, tym samym uzasadniających jego wybór, jako kandydata lepszego od pozostałych. Obowiązkiem KRS w przypadku, w którym kilka osób ubiega się o wolne stanowiska sędziowskie jest bowiem wyjaśnienie i konkretne wskazanie w uchwale, jakie kryteria ocenne stanowiły punkt wyjścia przy wyborze najlepszych kandydatów pretendujących do objęcia stanowiska sędziego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2016 r., III KRS 33/16). Podkreślić także należy, że zakres rozważań Rady poświęcony analizie ocenianych kandydatur powinien być szerszy w szczególności w przypadku osób o zbliżonej sytuacji faktycznej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10), a także w przypadku konkursu na wyższe stanowisko sędziowskie z uwagi na zasadniczo porównywalny i niezwykle wysoki poziom kwalifikacji kandydatów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 2 lipca 2015 r., III KRS 25/15).

Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że uzasadnienie zaskarżonej uchwały, nie spełnia standardów dotyczących wyboru kandydatów na stanowisko sędziego sądu powszechnego. Treść uzasadnienia zaskarżonej uchwały nie pozwala bowiem na przyjęcie, że Rada przy ocenie poszczególnych kandydatur spełniła wymaganie wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, przy zastosowaniu przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów. Sąd Najwyższy dostrzegł sprzeczności w ustaleniach

Krajowej Rady Sądownictwa zawartych w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, a także pomiędzy ww. ustaleniami a zgromadzonym w toku postępowania nominacyjnego materiałem. Uzasadnienie uchwały jest bardzo ogólne, zawiera wyłącznie sylwetki kandydatów wraz z wybiórczymi elementami ocen kwalifikacyjnych oraz wyniki głosowań nad kandydaturami podjętymi w toku procedury nominacyjnej przez uprawnione do tego organy kolegialne. Brak jest szczegółowej charakterystyki kandydatów ze wskazaniem tych cech, które zdecydowały o wyborze indywidualnych kandydatów. Tym samym uzasadnienie nie spełnia swojej roli, gdyż pozostali kandydaci, którzy nie zostali wybrani, nie są w stanie ustalić i zweryfikować, dlaczego nie zostali wybrani i z jakich przyczyn. Jedynym krytycznym sformułowaniem, z którego kandydaci mogą wywodzić kryteria jakimi kierowała się Rada przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały jest stwierdzenie, że „w ocenie KRS pozostali kandydaci nie wypełniają w stopniu wyższym niż kandydaci przedstawiani Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie, ocenianych łącznie, kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS.” Nawet pobieżna analiza sylwetek kandydatur nie pozwala na uznanie za w pełni miarodajne, iż powyższe sformułowanie pozwala na otwarcie kryteriów, które w przypadku indywidualnych kandydatur, zdecydowały o wyborze wskazanych 17 osób, dyskwalifikując pozostałe kandydatury.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy stwierdził, że w niniejszym postępowaniu nominacyjnym KRS uchybiła podniesionym w zarzutach regulacjom dotyczącym wyłaniania kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie. Z jednej strony bowiem Rada wskazała, że dokonała wyboru kandydatów kierując się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS podkreślając, iż miały one mieć zastosowanie po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności, a decydujące znaczenie miały oceny kwalifikacyjne i doświadczenie zawodowe. Z drugiej strony natomiast podkreśliła, że oceny kwalifikacyjne nie w każdym przypadku odzwierciedlały rzeczywisty poziom kompetencji kandydatów, nie wskazując podstaw zakwestionowania tychże ocen, ani kryteriów, które pozwoliły na wyłonienie kandydatów, wbrew ocenom kwalifikacyjnym i opinii środowiska sędziowskiego (por. art. 33 ust. 1 u.KRS). Rada nie wyjaśniła, które kryteria miały istotne znaczenie, które nie stanowiły samodzielnego kryterium

rozstrzygającego o wyniku postępowania i dlatego, w szczególności nie odniosła się do opinii wobec kandydatów wyrażanej w formie tajnego głosowania przez Kolegium Sądu oraz Zgromadzenie Ogólne Sędziów. Rada może przypisać określonym kryteriom mniejsze znaczenie, a nawet przedstawić kandydaturę, która otrzymała niższe poparcie środowiska sędziowskiego, jeżeli uzna, że jest to uzasadnione dobrem wymiaru sprawiedliwości i przedstawi przekonujące uzasadnienie (wyrok Sądu Najwyższego z 15 września 2015 r., III KRS 48/15), czego w okolicznościach niniejszej sprawy zaniechała. Podkreślić należy, że wszyscy kandydaci przeszli pozytywnie procedurę kwalifikacyjną, otrzymali pozytywne opinie, w większości posiadają zbliżony staż zawodowy. Z uzasadnienia uchwały w żaden sposób nie wynika, na czym Rada oparła twierdzenie, że wybrani kandydaci powinni zostać powołani na stanowisko sędziów sądu okręgowego a pozostali nie, bowiem z przedstawionych sylwetek kandydatów, nie sposób nawet w wyniku analizy porównawczej wywieść podobnych wniosków. Z uzasadnienia uchwały wynika natomiast, że Rada wybrała określonych kandydatów, a pozostali kandydaci nie są lepsi od wybranych, co w żaden sposób nie może uzasadniać konkluzji, że wybrani kandydaci posiadają wyróżniające i odpowiadające wymogom orzekania w sądzie okręgowym kwalifikacje, pozostali natomiast nie wypełniają ocenianych łącznie kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi wniosków o ich powołanie do pełnienia urzędu sędziego. Nie ulega wątpliwości, że procedura wyboru kandydata na urząd sędziego przez KRS ma charakter konkursowy i ma prowadzić do wyłonienia najlepszych kandydatów, czego w okolicznościach niniejszej procedury zaniechano. Rada jest zobligowana do wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy, całościowej i wszechstronnej oceny każdego z kandydatów, wynikającej z łącznego zastosowania właściwych kryteriów, co winno mieć odzwierciedlenie w uzasadnieniu uchwały. Krajowa Rada Sądownictwa rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Okręgowym w P., niewątpliwie dysponowała obszerną dokumentacją dotyczącą poszczególnych osób biorących udział w konkursie. W ocenie Sądu Najwyższego treść uzasadnienia zaskarżonej uchwały nie odzwierciedla prawidłowego przebiegu procesu decyzyjnego Rady, w szczególności w zakresie zastosowania jednolitych

kryteriów oceny i wyboru kandydatów, wobec czego uzasadnione jest stwierdzenie, że Rada nie dokonała analizy całokształtu przedstawionych jej dokumentów, co stanowi istotne naruszenie procedury nominacyjnej kandydatów i uzasadnia uwzględnienie odwołania.

Skarżąca zarzuciła także - w ramach zarzutu naruszenia art. 33 ust. 1 i ust. 2 u.KRS, art. 37 ust. 1 i art. 35 ust. 1 i 2 u.KRS - przypisanie przez Radę zbyt dużego znaczenia przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały stanowisku Zespołu.

Zauważyć należy, że lista rekomendowanych kandydatów będąca efektem pracy Zespołu, wyraża stanowisko Zespołu i stanowisko to wraz z jego uzasadnieniem (art. 34 ust. 1 u.KRS) wykorzystuje KRS, wykonując na posiedzeniu Rady swą kompetencję, o której była mowa wyżej i opierając się w rozstrzygnięciu sprawy na „wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone” (art. 33 ust. 1 u.KRS). W niniejszej sprawie Rada dokonała wyboru kandydatów zgodnie ze stanowiskiem Zespołu. Stanowisko Zespołu może być zaakceptowane przez KRS rozpoznającą sprawę na posiedzeniu. Jednakże stanowisko Zespołu nie jest dla Rady wiążące, może go ona nie uwzględnić, nie dzieląc na przykład oceny referencji rekomendowanych przez zespół kandydatów w oparciu o przyjęte kryteria. Oznacza to, że postępowanie przed Zespołem i przedstawiana w jego wyniku przez Zespół ocena (stanowisko) nie przekłada się bezpośrednio na rozstrzygnięcie sprawy w uchwale KRS (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 8 marca 2012 r., III KRS 1/12, OSNP 2013 nr 3-4, poz. 47; z 27 sierpnia 2014 r., III KRS 37/14; z 25 stycznia 2016 r., III KRS 88/15). Jednakże, gdy ze stanowiska Rady (uzasadnienia uchwały) wynika, że przy ocenie kandydatów zdała się ona na stanowisko Zespołu, nie wnikając w jego merytoryczną zasadność, to jest to jej własne uchybienie proceduralne, polegające na zaniechaniu „wszechstronnego rozważenia sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone” (wyrok Sądu Najwyższego z 7 września 2017 r., III KRS 18/17). Prace Zespołu jak i sama lista rekomendacyjna nie są bowiem zaskarżalne i nie mogą być przedmiotem badania przez Sąd Najwyższy. Ocena kandydatów sporządzana przez Zespół jest elementem procedury nominacyjnej, w wyniku której

Rada podejmuje uchwałę w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie kandydata na urząd sędziego sądu powszechnego, od której przysługuje odwołanie. Lista rekomendowanych kandydatów wyraża stanowisko Zespołu (art. 35 ust. 1 ustawy o KRS) po uwzględnieniu kryteriów określonych w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, które wraz z jego uzasadnieniem (art. 34 ust. 1 i 3 ustawy o KRS) wykorzystuje KRS wykonując na posiedzeniu swoją kompetencję (art. 3 ust. 1) i opierając się w rozstrzygnięciu sprawy na jej wszechstronnym rozważeniu, na podstawie udostępnionej dokumentacji, przy czym stanowisko Zespołu nie jest dla Rady wiążące. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2019 r., I NO 45/19). Wobec powyższego, Sąd Najwyższy uznał podniesione przez Skarżącą zarzuty 2f i 3 za niezasadne.

Podobnie Sąd Najwyższy ocenił zarzut 2d naruszenia wskazanych wyżej przepisów przez niewykorzystanie przez Radę wszelkich (a nawet większości) przewidzianych prawem możliwości służących dokonaniu rzetelnie, opartej o jednolite kryteria, oceny oraz wyjaśnieniu istniejących w sprawie rozbieżności i wątpliwości (jak np. osobistego wysłuchania kandydatów). Rada posiada swobodę w zakresie oceny materiałów zgromadzonych w toku postępowania nominacyjnego, czy jest on wystarczający do podjęcia uchwały w przedmiocie wniosku o przedstawienie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego sądu powszechnego w określonym sądzie, czy też nie jest wystarczający i wymaga uzupełnienia oraz w jakim zakresie i w jaki sposób. Zgodnie z art. 33 ust. 2 u.KRS w uzasadnionych przypadkach Rada może żądać osobistego stawiennictwa uczestnika postępowania lub złożenia przez niego pisemnych wyjaśnień, a także uzupełnienia materiałów sprawy. Uczestnicy tego postępowania nie składają wniosków o przeprowadzenie określonych czynności, Rada samodzielnie decyduje o tym, czy przystępuje do wysłuchania kandydatów, czy też z niego rezygnuje. Skarżąca w ramach naruszenia wskazanych przepisów zarzuciła też brak rzetelnego rozpatrzenia i oceny wszystkich zgłoszonych kandydatur (zarzut 2e), w szczególności zaniechanie (zarówno przez zespół, jak i Radę) przeprowadzenia szczegółowej dyskusji na temat poszczególnych kandydatur, w szczególności kandydatury Skarżącej. Zgodnie z ww. art. 34 ust. 1 u.KRS Zespół przyjmuje stanowisko bezwzględną większością głosów w obecności wszystkich swoich członków.

W posiedzeniu Zespołu 5 grudnia 2018 r. brali udział wszyscy jego członkowie, a zatem stanowisko Zespołu zostało przyjęte w sposób prawidłowy. Nieobecność jednego członka Zespołu w jego posiedzeniu 3 grudnia 2018 r. nie może skutkować wadliwością przyjętego w dniu 5 grudnia 2018 r. przez zespół stanowiska. Brak udziału członka zespołu w jego posiedzeniu, które następnie zostało odroczone, w tym zreferowanie kandydatur „w zastępstwie” przez innego członka Zespołu, nie jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami. Podkreślić także należy, że poza gestią Sądu Najwyższego pozostają dokonane przez Zespół ustalenia faktyczne i ocena dowodów.

Odnosząc się do zarzutu pominięcia opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego oraz Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...), Sąd Najwyższy stwierdził, że Rada ujęła w treści uzasadnienia zarówno opinię Zgromadzenia Ogólnego jak i wyniki głosowania Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...). Nie ulega zatem wątpliwości, że kryterium opinii środowiska sędziowskiego nie zostało pominięte. Kryterium poparcia środowiska sędziowskiego nie powinno być pomijane w postępowaniu nominacyjnym w ramach całościowej oceny kandydatów. Jednakże Rada nie jest mechanicznie związana opinią środowiskową, która jest najsłabszym wśród ustawowych elementów oceny kandydatów z tego powodu, że jako ocena (opinia), niemotywowana prawie całkowicie wymyka się spod racjonalnej weryfikacji jej znaczenia i racji, którymi kierowały się organy skupiające przedstawicieli środowiska sędziowskiego (wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 2019 r., I NO 35/19). Rada może przypisać określonym kryteriom mniejsze znaczenie, a nawet przedstawić kandydaturę, która otrzymała niższe poparcie środowiska sędziowskiego, jeżeli uzna, że jest to uzasadnione dobrem wymiaru sprawiedliwości i przedstawi przekonujące uzasadnienie (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 26 marca 2019 r., I NO 10/19 i I NO 7/19; z 15 września 2015 r., III KRS 48/15). Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika, że Rada zakwestionowała powyższe kryterium opinii środowiska sędziowskiego, wskazując, iż nie w każdym przypadku odzwierciedla ono rzeczywisty poziom kompetencji kandydatów, natomiast nie uzasadniła swojej decyzji w tym zakresie. Wobec powyższego zarzut pominięcia opinii środowiska sędziowskiego jest niezasadny. Natomiast nie ulega wątpliwości, że Rada niedostatecznie uzasadniła swoje

stanowisko odnośnie nieuwzględnienia w pełnym zakresie tego kryterium, co stanowi naruszenie art. 42 ust. 1 w zw. z art. 37 ust. 1 u.KRS.

Reasumując, poczynione rozważania prowadzą do wniosku, że skarżąca wykazała, iż zaskarżona uchwała jest sprzeczna z prawem, toteż Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS uchylił uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z 6 grudnia 2018 r. co do A. Z. i przekazał w tym zakresie do ponownego rozpatrzenia przez KRS, o czym orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

Przechodząc do żądania Skarżącej uchylenia uchwały w pkt. 1, zauważyć należy, że wyrokiem z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19 Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w punkcie 1, tj. w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie 17 wskazanych kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., w całości. Zaznaczyć trzeba, że przepisy dotyczące postępowania kasacyjnego, mające odpowiednie zastosowanie w niniejszej sprawie, regulują w sposób wyraźny jedynie przyczyny umorzenia przez Sąd Najwyższy całego postępowania w sprawie. Stanowi o tym art. 398¹⁹ k.p.c. stwierdzający, że jeżeli pozew ulegał odrzuceniu albo istniała podstawa umorzenia postępowania, Sąd Najwyższy uchyla wydane w sprawie wyroki oraz odrzuca pozew lub umarza postępowanie. Taka sytuacja może mieć miejsce jeżeli strony w toku postępowania kasacyjnego zawarły ugodę kończącą merytorycznie ich spór. Jednakże wówczas Sąd Najwyższy nie umarza postępowania kasacyjnego, lecz uchyla wydane w sprawie wyroki i umarza całe postępowanie, gdyż wydanie wyroku stało się zbędne (art. 355 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.). Nie ma natomiast regulacji szczególnej dotyczącej umorzenia samego postępowania kasacyjnego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2016 r., V CSK 535/15.).

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ z art. 391 k.p.c. umorzył postępowanie w pozostałej części, gdyż orzekanie w tym zakresie stało się bezprzedmiotowe z uwagi na prawomocne orzeczenie Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., w sprawie I NO 70/19 uchylającego zaskarżoną uchwałę w punkcie 1 w całości, o czym orzekł jak w punkcie 2 sentencji.

Sąd Najwyższy odrzucił wniosek Skarżącej o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, jako niedopuszczalny na gruncie postępowania z odwołania od uchwały KRS w postępowaniu konkursowym mającym na celu wyłonienie kandydatów do powołania przez Prezydenta RP na urząd sędziego. Uczestnikiem takiego postępowania jest odwołujący się (skarżący) oraz wskazani przez KRS w punkcie pierwszym uchwały kandydaci do powołania na urząd sędziego. Jak podnosi się w doktrynie KRS, choć przedstawia swoje stanowisko w sprawie odwołania, to nie jest stroną postępowania przed Sądem Najwyższym i nie uczestniczy w tym postępowaniu. Rada nie może też wykonywać żadnych czynności procesowych poza przekazaniem bez zbędnej zwłoki odwołania wraz z aktami sprawy do Sądu Najwyższego (zob. M. Niezgódka-Medek, *Komentarz do art. 44 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa* [w:] *Krajowa Rada Sądownictwa. Komentarz*, LEX 2013). Ustawa o KRS nie przewiduje możliwości zasądzenia kosztów postępowania od KRS. Nie znajdują tu też zastosowania przepisy k.p.c., które stosuje się w postępowaniu zainicjowanym odwołaniem od uchwały KRS odpowiednio, gdyż nie można przyjąć obciążenia kosztami postępowania innych uczestników postępowania konkursowego przed KRS. Wobec braku podstawy prawnej do zasądzenia kosztów postępowania należało orzec, jak w sentencji.